

Život pod hradom

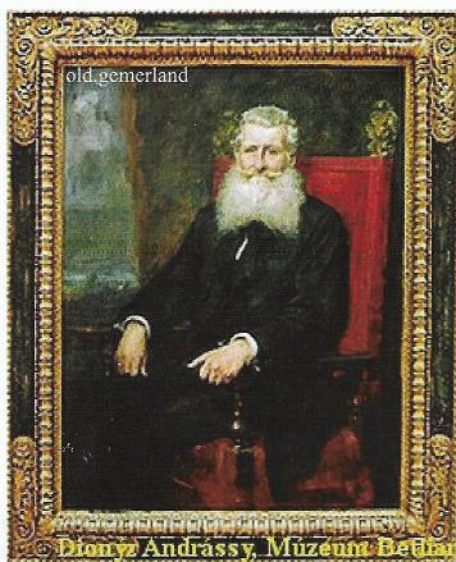
Ročník XIV.
Číslo 1
apríl 2019

Vydáva Obecný úrad v Krásnohorskom Podhradí

NON VIDERI SED ESSE!

Dionýz a Františka Andrassyovci (5. časť)

Vita Fumus

26. októbra 1904 odprevádzal Dionýz svoju manželku na poslednej ceste z rožňavskej železničnej stanice do krásnohorskeho mauzólea. Bolo sychravé jesenné počasie a gróf kráčal za kočom s rakvou svojej Františky bez dáždika, so skloneitou hlavou. Po veľkolepom obrade, ktorý celebroidal arcibiskup Bubics, vniesli grófkynu truhlu do krypty, dnu ju spre-vádzal už len Dionýz. Františku prežil o jedenásť rokov.

Boli to roky hľadania, neustáleho spomínania, no predovšetkým konca jednej etapy našich dejín i dejín monockej vetvy rodu Andrassy. Celý grófov život sa točil okolo vedome- či nevedome budo-vaného kultu jeho zosnulej manželky. Okrem honosného mauzólea, to bolo aj pietne múzeum na hrade Krásna Hôrka, ktoré malo pripomínať tú najcnostnejšiu ženu. V štyroch miestnostiach stredo-vekeho hradu Andrassyovcov zhromaždil gróf všetko to, „čoho sa jej ruka dotkla a na čom spočinul jej pohľad.“

Vo Františkinom múzeu preto nájdeme drobnosti, ako je napríklad zátka zo šampanského z prvej manželskej večere,

lístky na svetovú výstavu, rôzne suveníry z ciest, grófkynu peňaženku, jej šaty, topánky i pohárik, z ktorého krátko pred smrťou naposledy pila.

Múzeum i s pôvodnými vitrínami z roku 1903 a tlačou vydanými inventármi je skutočne ojedinelým na našom území. Bohužiaľ v 50-tych a 60-tych rokoch 20. storočia bolo reínštalované a väčšina jeho exponátov bola umiestnená do depozitov, či jednoducho zničená.

Medzi mnohými, dnes vo Františkinom múzeu nevystavenými predmetmi, boli aj doklady dobročinnosti grófskeho páru, ktorá po grófkinej smrti zintenzívnela. Dionýz zakladal sirotince, nadácie, múzeá i nemocnice pod menom svojej nebohej ženy. V Rožňave a vo Viedni prispel nemalými čiastkami na jej mramorové pomníky. V Krásnohorskom Podhradí jej zasa dal postaviť obelisk z čierneho granitu v parčíku, ktorý nesie jej meno.

Dionýz však okrem „posadnutosti“ spomienkami na svoju manželku hľadal útočisko pred okolitým nechápavým svetom i v umení. Okrem toho, že sám bol výtvarne činný, umenie - obrazy, predovšetkým zbieral. Jeho nemalá zbierka diel, prevažne súdobých umelcov, bola známa v celom Uhorsku. I keď úroveň obrazov mnohokrát neprekročila hranice akademizmu, zbierka nám dáva obraz o grófovom vnútornom svete. Nepodliehal konvenciám, neprahol po starých majstroch talianskej renesancie či impresionistoch, zbieral to, čo sa mu páčilo, to čo potešilo jeho dušu. Netúžil po obdive, nerád sa ukazoval na verejnosti.

Pravdepodobne aj výstavba unikátnej secesnej galérie v Krásnohorskom Podhradí bola iniciovaná Sulyovszkym. Galéria bola postavená v rokoch 1908 - 1909 podľa projektov Dezidera Hülltla z Budapešti a svojmu účelu slúžila až do roku 1913, kedy boli po Dionýzovej smrti obrazy na základe

jeho testamentu prevezené do Budapešti. Išlo skutočne o modernú obrazáreň s teplovzdušným vykurovaním, klimatizáciou a elektrickým osvetlením. Elektrina bola pri tej príležitosti zavedená do celej dediny na grófove náklady.

Koncom zimy v roku 1913 Dionýz ochorel na bronchitídu, preto odcestoval do Palerma na Sicíliu za lepšími klimatickými podmienkami. Zlepšenie sa však nedostavilo a gróf ochorel na zápal pľúc, ktorý sa mu stal osudným. Dionýz Andrassy zomrel 26. (27.) februára 1913 vo veku 78 rokov a pod hrdým stredovekým hradom sa opäť zopakoval „veľký krásnohorský pohreb“.

Jeho obrovský majetok mu umožnil stať sa tým cnostným rytierom vo vlastnom svete s vernými sluhami, no v skutočnosti „okolo neho len postávali; síce o ňom hovorili, ale bol cudzí, a umieral“ (R. M. Rilke). Pochovali ho v mauzóleu do mramorového sarkofágu, ktorý zdobí symbol vznešeného páva a verného psa. Na jeho hrobe je napísané: VITA FUMUS - Život je dym! (Július Barcsi)

Naším čitateľom želáme príjemné prežitie veľkonočných sviatkov.

Kandidát na prezidenta pod hradom

V deň pred siedmym výročím zhorenia hradu zavítal do našej obce jeden z prezidentských kandidátov, predseda Ľudovej strany naše Slovensko Ing. Mgr. Marian Kotleba v sprievode poslanca NR SR Milana Mazureka.

Svoje príhovory predniesli pred pomerne málopočetným obecnstvom na parkovisku pod hradom. Vo svojich prejavoch vyzdvihli, že je hanbou štátu, že ani po toľkých rokoch neboli schopní realizovať opravu jednej z najkrajších historických pamiatok. V stredoveku boli hrady, ktoré vyhoreli, avšak ľudia ich boli schopní v krátkom čase opraviť. Vo svojich prejavoch nezabudli ani na rómskych obyvateľov. Kotleba vyzdvihol fakt, že štát investuje milióny na sociálne byty, ale na Krásnu Hôrku sa financie nenájdu. Naznačil, že z prezidentského paláca by urýchlil procesy, ktoré už mali byť dávno ukončené. Obidvaja rečníci skonštatovali, že v obci po hradnej katastrofe upadol turistický ruch a podnikatelia stratili isté príjmy. Nikoho to však nezaujímá!

Záverom zhromaždenia zaspievali slovenskú hymnu. (mol)

Smajlík a sedmička

10 -teho marca uplynulo sedem rokov od hradnej tragédie. Toto smutné výročie si opäť pripomenuli Futbalový klub (v rámci neho Štefan Kún, Daniel Freivolt a Matúš Mészner) spoločne s Klubom mladých v Krásnohorskom Podhradí zorganizovaním originálneho spomienkového podujatia. Smutný smajlík symbolizuje žiaľ miestneho obyvateľstva, ktoré už sedem rokov čaká na ukončenie rekonštrukčných prác i demontáž žeriava, ktorý neustále ruší scenériu hradu. Počasie súcítlo so smajlíkom, bolo smutné, upršané a veterné. Napriek tomu sa cca 60 ľudí odhodlalo aj v týchto nepriaznivých podmienkach pol-

druha hodiny stáť so sviečkami, mobilmi i baterkami v rukách. Povzbudivé bolo vidieť nielen mladých, ale aj ľudí rôznej vekovej kategórie od 7 do 70 ročných.

My, Krásnohorčania už veľmi túžime po tom, aby náš hrad vítal svojich hostí v pôvodnej kráse. Práve preto sa snažíme každoročne všemožným spôsobom upútať pozornosť kompetentných na žalostné tempo rekonštrukčných prác. Podľa najnovších predpovedí sa brány Krásnej Hôrky otvoria v roku 2021. Ostáva iba dúfať, že sa to naozaj podarí a nepotvrdia sa slová predsedu FK Štefana Kúna, ktorý predpokladá termín otvorenia až o sedem dlhých rokov.

Osobitná vďaka patrí hasičom, elektrikárom, ako aj poverenej riaditeľke múzea Betliar, Mgr. Tímei Máteovej. (mol)

Prezidentské voľby 2019

Výsledky prezidentských volieb 2019 v Krásnohorskom Podhradí

1. kolo - Volebná účasť: 33,7 %

Zuzana Čaputová	-	40,5 % (266 hlasov)
Marian Kotleba	-	15,4 % (101)
Béla Bugár	-	13,4 % (88)
Štefan Harabin	-	12,2 % (80)
Maroš Šefčovič	-	7,9 % (52)
Milan Krajniak	-	4,4 % (29)
František Mikloško	-	2,4 % (16)
Eduard Chmelár	-	2,3 % (15)
Martin Daňo	-	0,5 % (3)
Bohumila Tauchmannová	-	0,3 % (2)

Juraj Zábajník	-	0,2 % (1)
Ivan Zuzula	-	0,2 % (1)
Róbert Švec	-	0,0 % (0)
József Menyhárt	-	0,2 % (1)
Robert Mistrik	-	0,2 % (1)

2. kolo - Volebná účasť: 24,5 %

Zuzana Čaputová	-	75,6 % (359 hlasov)
Maroš Šefčovič	-	24,4 % (116 hlasov)

Inkluzívne vzdelávanie v materskej škole

Na Slovensku dlhodobo pretrvávajú zásadné nedostatky vo vzdelávaní detí so znevýhodnením. Odborníci, ale aj rodičia neraz hovoria o popieraní ich práva na rovný prístup k vzdelávaniu. Zjednodušene by sa teda dalo povedať, že v rámci integrácie sa usilujeme o prispôbenie dieťaťa škole, zatiaľ čo inkluzívne vzdelávanie sa snaží o prispôbenie vzdelávacieho prostredia deťom a ich potrebám. Integrácia vo vzdelávaní je

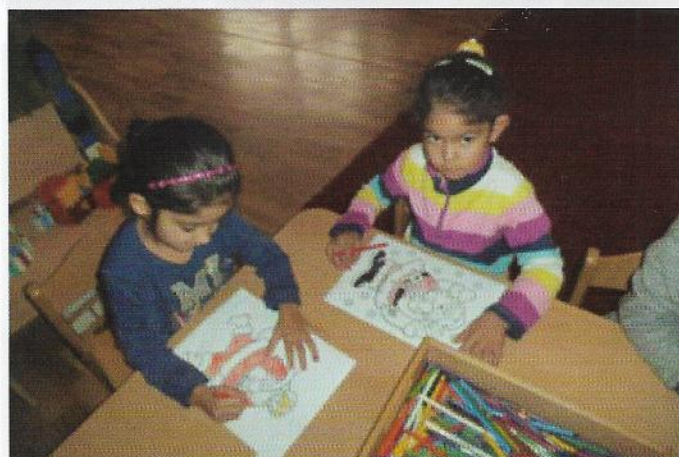
postavená na predpoklade, že existuje „normálne“ alebo bežné dieťa. Deťom, ktoré sa od tejto normy odlišujú, je priznaný status dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Pri integrácii je cieľom vzdelávania pomocou špeciálnej starostlivosti a špecifických metód a postupov „kompenzovať“ ich znevýhodnenia tak, aby boli schopné dosiahnuť nastavené štandardy, ktoré sú spoločné pre všetky deti. Inkluzívne vzdelávanie naopak vychádza z predpokladu, že každé dieťa je jedinečné, má svoje silné aj slabšie stránky, teda aj jedinečné vzdelávacie potreby. Rôznorodosť detí v triede a v škole je vnímaná ako niečo prirodzené a normálne. Cieľom inklúzie je pomôcť všetkým deťom naplniť svoj potenciál a dosiahnuť osobné maximum v prirodzenej skupine svojich rovesníkov. V prípade inkluzívneho vzdelávania, ktoré je v súčasnosti v pedagogike celosvetovým trendom, môžeme hovoriť o posune od „začleňovania detí so znevýhodnením“ k snahe vytvárať „školy pre všetkých“.

K snahe vytvárať „školy pre všetkých“ sa pričleňuje aj naša materská škola. Za podpory obce od októbra 2018, sa aj naša materská škola zapojila do projektu. Projekt vyhlásilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity. Vďaka projektu sme do materských škôl prijali dvoch asistentov. Hlavnou náplňou ich práce je pomoc pri

realizácii výchovno-vzdelávacej práce, odstránenie jazykových bariér, spolupráca a komunikácia s rodinou, komunikácia a spolupráca s ostatnými inštitúciami, ktoré sa podieľajú na výchove a vzdelávaní. Okrem asistentov sú v projekte zainteresovaní všetci zamestnanci školy, hlavne pedagogickí zamestnanci MŠ, vedenie školy - ktorí spolu tvoria inkluzívny tím projektu. Je nám veľmi ľúto, že sme nemohli získať odborného zamestnanca - špeciálneho pedagóga, psychológa, ktorý by v značnej miere prispel k ešte lepšiemu, odbornejšiemu naplneniu našich cieľov, a to: vzdelávaniu všetkých detí spolu, bez akýchkoľvek organizačných opatrení, ktoré by oddeľovali deti na základe rodu, spoločenskej triedy, etnicity, schopností, zdravotných postihnutí, jazyka, náboženstva a iných foriem rozdielov medzi ľuďmi.

Mgr. Agnesa Stupáková
riaditeľka ZŠ s MŠ
koordinátor inkluzívneho tímu

Myšlienky pre (niektorých) rodičov ...

Základná škola s vyučovacím jazykom slovenským v Podhradí by rada do budúcnosti zachovala všetko pozitívne, čo za uplynulé roky dosiahla. K tomu je však nutná spoluúčasť väčšiny rodičov, ich pochopenie, súčinnosť, ako aj autorita. Hoc nepatríme ku školám s výrazne vysokým počtom neospravedlnených hodín, predsa len záškoláctvo jednotlivcov má rastúcu tendenciu. V ojedinelých prípadoch - nad 100 vymeškaných neospravedlnených hodín túto skutočnosť môže polícia považovať za trestný čin a rodiča riešiť dohľadom, dokonca odňatím slobody. Toto riešenie hrozí aj momentálne dvom, trom rodičom. Zodpovednosť za dochádzku je stále v rukách rodičov a preto je nutné účinnejšie spolupracovať so školou. Podľa školského poriadku ZŠ rodič ospravedľňuje svoje neprítomné dieťa včas, t.j. najneskôr do dvoch dní - najlepšie písomnou formou, prípadne telefonátom, či emailom. Touto informáciou môžeme zabrániť zbytočným neskorším problémom, pretože vedenie školy je povinné pravidelne informovať rôzne úrady o dochádzke svojich žiakov. Detskí lekári, ako aj pedagogickí zamestnanci sa riadia svojimi zákonmi, ktoré je nutné rešpektovať, preto veríme, že tieto slová padnú na úrodnú pôdu a v budúcnosti zamedzíme vyšším číslam absencie.

Prichádza jar, obdobie, kedy (nielen) nám intenzívnejšie stúpa záškoláctvo a boli by sme neradi, ak by sme museli riešiť nárast neospravedlnených vyučovacích hodín.

Ladislav Mikula, riaditeľ školy

Tvorivé dielne v Granáriu

Vianočný koncert

V štvrtú adventnú nedeľu - 23. decembra, keď sme v našich príbytkoch zapaľovali štvrtú sviecu už po ôsmykrát rímskokatolícky kostol hostil domáce hudobné talenty. Medzi studenými kostolnými múrmi hrali srdcia prítomných krásne vianočné melódie. Radosť bolo sledovať a vnímať mladších i tých skôr narodených. Vynikajúco sa striedali a dopĺňali maďarské i slovenské skladby. Všetci, ktorí sme tam boli prítomní, sme precítili odkaz vianočných sviatkov. Ďakujeme! (mol)

Keď fašiangy, tak zábava!

Vďaka miestnej organizácii Csemadok už dlhé roky prežívame fašiangové dni tradičným maškarným plesom. Nebolo to inak ani v tento rok.

Sobotný večer 23. februára patril vo vynovenom kultúrnom dome milým i strašidelnejším figúrkam. Malí i veľkí sa prevtelili do rôznych nápaditých masiek. Po úvodnom sprievode masiek už nič nestálo v ceste dobrej nálade. Zábava pokračovala v rytme skupiny SoniC. Počas tanca človek aj trochu vyhladne. Stratenú energiu dodali vynikajúce jedlá od organizátorov podujatia - chutná huspenina, ako aj párky. Tí šťastnejší odišli zo zábavy aj s cenami z tomboly. Keď fašiangy, tak zábava. Aspoň v Podhradí to platí! (mol)

Život pod hradom - Váraljai Hírmondó

Vychádza štvrťročne / Megjelenik negyedévente - Vydáva Obecný úrad v Krásnohorskom Podhradí /
 Kiadja a Krasznahorkaváraljai Községi Hivatal, Hradná 156, 049 41, IČO 00 328 421, Telefón: +421 58 732 54 31
 Šéfredaktor/Főszerkesztő: Mgr. Ladislav Molnár - Redakcia/Szerkesztőség: Mgr. Ladislav Mikula
 Prekladateľ/Fordítás: Mgr. Ladislav Molnár, Mgr. Ladislav Mikula
 Foto: Mgr. Ladislav Mikula, Mgr. Ladislav Molnár, FK Krásnohorské Podhradie, MŠ s VJM, Brigita Skokanová,
 Monika Répássyová, František Stoklasa, TASR, old.gemerland.sk, inforoznava.sk, internet
 Grafická úprava/Grafika: Mgr. Ladislav Molnár
 Tlač: ROVEN Rožňava s.r.o.
 E-mail: obec.krasnohorskepodhradie@stonline.sk
 ISSN 1338 - 0222, EV 3784/09

Rekonštrukcia kultúrneho domu

Vážení občania!

Dovoľte mi, aby som sa Vám v obecných novinách tiež prihovril a oboznámil Vás s tým, čo sa nám podarilo v prvej dekáde tohto roku v obci zrealizovať, či prakticky urobiť. Keďže tohto roku sme nemali až tak veľmi veľa snehu a chvalabohu nás obišli aj kalamitné situácie, nastala dilema, ako efektívne využiť naše verejnoprospešné sily.

Po zmonitorovaní stavu obecných budov sme dospeli k názoru, že z hygienického hľadiska by bola najpotrebnejšia nová maľovka sály kultúrneho domu. Po prizvaní odborníkov zo zamestnancov obce sa zistilo, že štruktúra omietky je už v dezolátnom stave, čiže sme

sa pustili do trochu náročnejšej rekonštrukcie sály. Chlapi odstránili časti poškodených omietok a následne obliekli všetky steny do nového šatu. Po realizácii omietok sa dostala na rad aj rekonštrukcia pódia, kde sa vybrúsili parkety a následne sa ošetrili lakom. Vo finále sme vymenili svietidlá a nová omietka dostala novú farbu. Čerešničkou na torte je nová opona na pódium, ktorá vymenila svoju tridsaťročnú predchodkyňu.

Nakoľko práca našim chlapom išla od ruky, tak sme sa pustili do ďalšej práce. Zrekonštruoval sa strop v toaletách, vybrúsili sa a nalakovali parkety v klubovej miestnosti. Maľovku dostali aj priestory knižnice, kuchyne, klubu, či toalety. Tieto práce sme ukončili v prvej polovici marca.

Nakoľko sa na internete objavujú všelijaké hypotézy, polopравdy či klamstvá, že pokiaľ nemáme schválený rozpočet, tak sa nesmú realizovať žiadne investície, je k tomu nutné dodať, že nie je to pravda. Obec môže čerpať každý mesiac 1/12 z minuloročného schváleného rozpočtu. O ďalších investičných akciách budeme informovať v budúcom čísle.

Mimochodom, je treba vedieť, že všetky investície realizované svojpomocne ušetrí obci 60 - 70% nákladov oproti realizácii investície externou firmou.

Na záver mi dovoľte, aby som sa poďakoval všetkým, ktorí sa podieľali na rekonštrukcii interiéru kultúrneho domu.

Peter Bollo

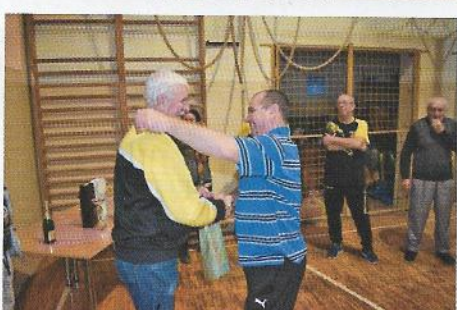
Pohár starostu obce

Tento rok sa uskutočnil s menším časovým odstupom druhý ročník stolnotenisevého turnaja „Pohár starostu obce“. Hlavným organizátorom bol Gabriel Skokan, Imrich Bodnár a Pavol Maďar.

Zúčastnili sa štyri tímy: Honce, Silica, Dédestapolcsány z Maďarska a STK-Sokol Krh. Podhradie. Privítal ich člen obecného zastupiteľstva, pán Štefan Kún.

Hráči boli rozdelení do dvoch skupín, kde hral každý sám za seba. Atmosféra bola výborná. Občerstvenie bolo zabezpečené pomocou obecného úradu a STK-Sokol formou studených mís a guláša. Po ťažkom boji si každý vybojoval svoje miesto. Tretie miesto patrilo hráčovi z Maďarska, druhý stupienok získal hráč zo Silice, a na prvom mieste sa umiestnil Lukáš Gaži, hráč domáceho mužstva, na čo sme veľmi pyšní.

Ďakujeme obecnému úradu, že nám umožňuje takou formou reprezentovať našu obec. (Brigita Skokanová)

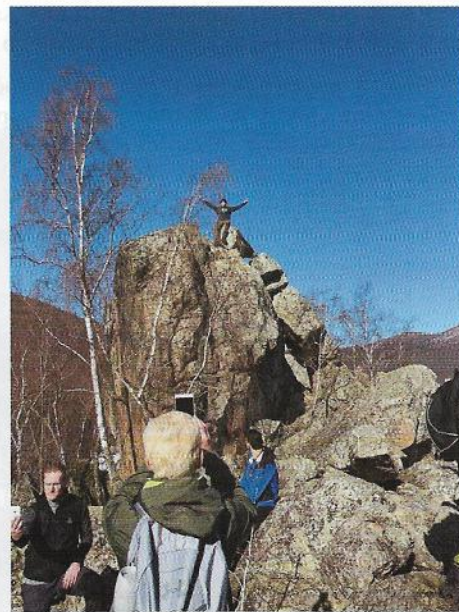
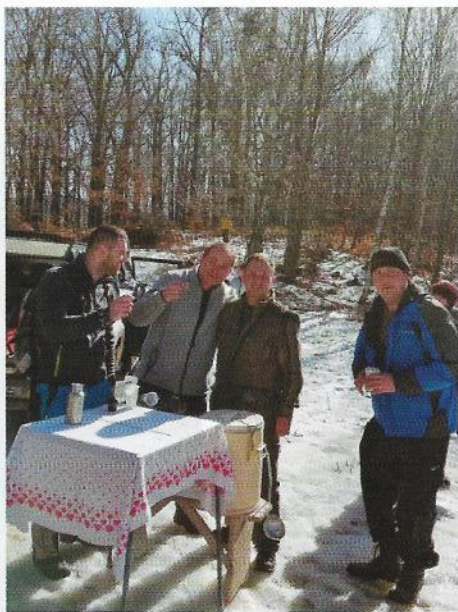
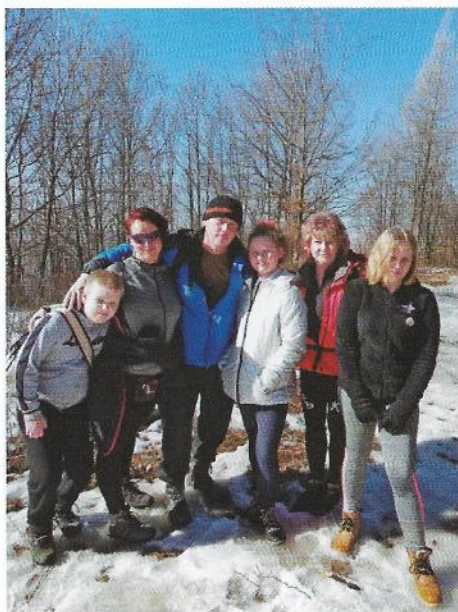

Opäť Valentínska túra

16. februára sa Podhradie prebudilo do nádherného rána. Krásne počasie, akoby uliate pre milovníkov turizmu. Približne 160 turistov sa šťastní vydali na valentínsku túru. Malí i veľkí sa svižným tempom tiahli pomedzi nebotyčné stromy. Nálada bola vynikajúca, a tak si človek ledva všimol ubiehajúci čas i kilometre. Raz - dva a cieľ bol pred nimi, kde ich čakal osviežujúci horúci čaj.

Cesta späť už ubiehala pokojnejšie i dlhšie, no únava šla do zabudnutia vďaka fazuľovému gulášu, ktorý pripravil Ivan Sztahon. Ti šťastnejší si ešte pribalili do batôžky aj cenu z tomboly. Aj touto cestou vďaka za sponzorstvo.

Túto túru, ako vždy doposiaľ, zorganizovala Obec Krásnohorské Podhradie spolu s Komisiou športu a cestovného ruchu. (mol)

Zimná príprava

Začiatku zimnej prípravy predchádzal Novoročný výstup na Volovec prvý januárový víkend, druhý víkend patril Memoriálu Štefana Garbaša. Oficiálne sa zimná príprava rozbehla 25. januára. Trénuje sa 4-krát do týždňa, využíva sa miestna telocvičňa, ihrisko s umelou trávou v areáli školy a okolité terény. Tréningy vedie dvojica Peter Džachár a Andrej Vaško. Spestrením prípravy bola Valentínska túra pod Čipkov vrch 16. februára a samozrejme dva úvodné prípravné zápasy, ktoré sme odohrali 23., resp. 24. februára. V prvom sme pôsobili v niektorých momentoch chaoticky, hľadali sa na ihrisku, chýbala presná prihrávka, zvykali si na väčšiu hraciu plochu. Na rozbeh nám mužstvo z okresnej súťaže stačilo.

Turňa n/Bodvou - Krh. Podhradie 4:6 (2:3), G: Almáši 4, Rencsok, Smrek

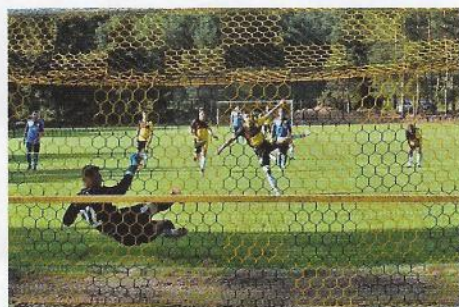
Zostava: Kún - Benedik, Oravec, Erdőfalvi, Lükő, Revúcky, Seman, Vaško, Vozár, Rencsok, Almáši. **Striedali:** Žiga, Kiss, Smrek, Galajda, Kovács.

V druhom zápase sme nastúpili proti štvrtoligovému súperovi, ktorý nás vyškolil z efektivity.

Tornaľa - Krh. Podhradie 3:1 (3:0), G: - Smrek.

Zostava: Džachár - Oravec, Kún, Erdőfalvi, Kiss, Benedik, Revúcky, Vaško, Seman, Beke, Mézner. **Striedali:** Smrek, Galajda, Vozár.

Opäť sme absolvovali kondičné sústredenie na Dedinkách v dňoch 1. - 3. marca, ktorého sa zúčastnili 17 hráči a tréner. Súčasťou bol výstup na Geravy. (FK)

Rok 2018 bol najteplejší v histórii Slovenska

Rok 2018 bol podľa Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) najteplejší v histórii prevádzky niektorých meteorologických staníc na území Slovenska. V minulom roku bola totiž na doteraz najväčšom počte meteorologických a klimatologických staníc v rámci Slovenska dosiahnutá priemerná ročná teplota vzduchu 12 stupňa Celzia a viac. Vo svojej analýze o tom informuje SHMÚ.

V Žihárči bola podľa meteorológov priemerná ročná teplota v uplynulom roku dokonca až 13 stupňov Celzia, pričom dosiahnutie tejto hodnoty bolo zaznamenané vôbec prvýkrát v histórii meteorologických meraní na Slovensku.

"Na staniách, ktoré v roku 2018 zaznamenali prekonanie doteraz najteplejšieho roka, je nová rekordná hodnota o 0,1 až 0,4 stupňa Celzia vyššia v porovnaní s predchádzajúcim rekordným rokom (tento bol zaregistrovaný prevažne v roku 2014, avšak niekde aj v roku 2013, alebo 2015)," spresnil SHMÚ.

Najväčší rozdiel medzi novým a predošlým rekordom (0,4 stupňa Celzia) bol dosiahnutý na staniách Bratislava-Koliba, Bratislava-letisko, Gabčíkovo a Banská Štiavnica. SHMÚ chce v najbližšom čase pripraviť podrobnejšiu analýzu k tejto téme. (www.teraz.sk)

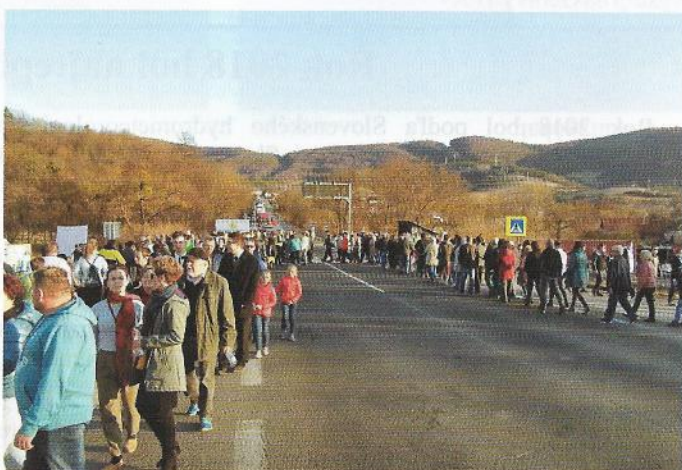
Zablokovali pri obci Lipovník premávku

Protest voči zamýšľanej výstavbe splynovacej elektrárne v regióne bol dôvodom piatkovej blokády hlavnej cesty I/16 pri Lipovníku v okrese Rožňava, ktorej sa zúčastnilo niekoľko sto ľudí. Premávku zablokovali na priechode pre chodcov pod horským priechodom Soroška na necelú polhodinu.

Týmto protestným podujatím vyjadrujeme náš nesúhlas so zámerom nadobro zničiť región, známy nespočetným množstvom prírodných a kultúrnych krás a nádherných pamätihodností aj preto, lebo chceme príslušné orgány dôrazne upozorniť, že v našom kraji žiadnu spaľovňu smeti nechceme, uviedli v tlačovej správe členovia petičného výboru, ktorí pred niekoľkými týždňami spustili petíciu s názvom Chceme Gemer bez spaľovne.

Počas protestu a zablokovania cesty sa pri Soroške vytvorili dlhé kolóny vozidiel. Niektorí vodiči súhlasili s požiadavkou protestujúcich, iní však dávali hlasno najavo svoju nespokojnosť.

Dňa 19. marca predstavil zástupca spoločnosti INECO s.r.o. so sídlom v Banskej Bystrici, Juraj Musil plán výstavby spaľovne a jej potenciálne vplyvy na životné prostredie počas búrlivej debaty v kultúrnom dome v Krásnohorskej Dlhej Lúke. Projekt počítá so spaľovaním ročne minimálne 8600 ton odpadu. Prevádzkovateľ by prevážal do spaľovne denne 4 kamióny odpadu zo Žiliny. Spaľovňa je plánovaná na výkon 0,9 MW. Odpad (TAP - tuhé alternatívne palivo a TDP - tuhé druhotné palivo) aby sa dal likvidovať, musí byť certifikovaný. V regióne momentálne vykonáva zber odpadu spoločnosť Brantner, ktorá však nemá nič spoločné s Hôrka Power s.r.o., ani s odpadom „importovaným“ zo Žiliny. (pravda.sk, bumm.sk)

Váraljai Hírmondó

XIV. évfolyam
1. szám
2019. április

Kiadja a Krasznahorkaváraljai Községi Hivatal

NON VIDERI SED ESSE!

Andrássy Dénes és Franciska (5. rész) Vita Fumus

Dénes gróf 1904. október 26-án kísérte el feleségét utolsó útján a rozsnyói vasútállomásra a krasznahorkai mauzóleumba. Nyirkos őszi idő volt és a gróf lehajtott fejjel, esernyő nélkül ballagott a szeretett Franciska koporsóját szállító hintó mögött. A nagyszabású szertartás végeztével, melyet Bubics érsek celebrált, a grófnő koporsóját a kriptába vitték, ahová már csak Dénes gróf lépett be. Szeretett Franciskáját tizenegy évvel élte túl.

Ezek az évek a keresés éve, az állandó emlékezés éve voltak, de mindenekelőtt történelmünk egy szakaszának, egyben az Andrássy család monoki ága történelmének végét is jelentették. A gróf egész élete a tudatosan vagy ösztönösen felépített, elhunyt felesége kultusza köré épült. A csodálatos mauzóleumon kívül a Krasznahorka várában található sírmúzeum is azt a szerepet kapta, hogy örökké emlékeztessen a legértékesebb asszonyra. A vár négy helyiségében a gróf azokat a tárgyakat helyezte el, melyeket szeretett felesége „megérintett, vagy amelyekre ráemelte tekintetét.”

A Franciska múzeumában olyan tárgyak voltak láthatók, mint pl. házasságuk első közös vacsorájának pezsgős dugója, jegyek a világkiállításra, különféle ajándéktárgyak, melyekre utazásaik során tettek szert, a grófnő pénztárcája, ruhája, cipője, csészéje, melyből nem sokkal halála előtt ivott.

A múzeum az 1903-ból származó eredeti vitrinekkel és a kinyomtatott leltárral valóban egyedülálló volt a környéken. Sajnos a 20. század 50-es és 60-as éveiben a kiállítást újrendezték, és a kiállítási tárgyak többségét letétbe helyezték, vagy egyszerűen megsemmisítették.

Egyebek mellett a Franciska múzeumban voltak kiállítva azok a tárgyak is, melyek a grófi pár jótékonykodását bizonyították, amely jótékonykodás a grófnő halála után még nagyobb iramot vett. Dénes árvaházakat, alapítványokat, múzeumokat, kórházakat alapított megboldogult felesége nevében. Rozsnyón és Bécsben nem kis összeggel járult hozzá szeretett felesége márvány emlékművének elkészítéséhez. Krasznahorkaváralján a Franciskáról elnevezett parkban fekete gránit obeliszket állíttatott.

Dénes a felesége emlékei előtt a művészetbe menekült. Saját alkotásai mellett más alkotók műveit gyűjtötte. Nagyszámú gyűjteménye, mely főleg kortárs művészek alkotásaiból állt, az egész akkori Magyarországon ismert volt. Bár a képek stílusa nem lépte túl az akadémizmus határait, a gyűjtemény betekintést nyújt a gróf lelki világába. Nem a régi olasz reneszánsz vagy impresszionista mesterek képeit gyűjtötte, hanem azt, ami neki tetszett, ami örömet nyújtott neki. Nem vágyott rá, hogy csodálják. Keveset mutatkozott a nyilvánosság előtt.

Valószínűleg a szecessziós krasznahorkaváraljai galéria is Sulyovszky kezdeményezésére épült. A galéria az 1908-1909-es években épült a budapesti Hüttl Dezső tervei alapján. 1913-ig, Dénes gróf haláláig töltötte be szerepét. Ekkor a gróf végrendelete alapján a képeket Budapestre szállították. Az épület a korához képest modern volt a forrólevegős fűtéssel, légkondicionálóval, elektromos világítással. Egyben - a gróf költségein - az egész

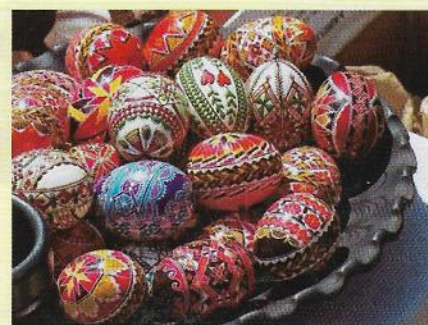
községbe ekkor vezették be az elektromos áramot.

1913 vége felé Dénes gróf megbetegedett bronchitisre (hőrgyhurut), ezért a jobb éghajlatú szicíliai Palermóba utazott. Azonban állapota rosszabbra fordult, mivel tüdőgyulladást kapott, és ez számára végzetesnek bizonyult. Andrássy Dénes 1913. február 26-án (27-én?) 78 éves korában távozott az élők sorából. Így Krasznahorka büszke vára alatt megismétlődött a „nagy krasznahorkai temetés”.

Hatalmas vagyona lehetővé tette számára, hogy saját világában erényes lovag lehessen hűséges szolgálkával körülvéve, de a valóságban „csak ácsorogtak körülötte; emlegették ugyan őt, de idegen volt, és haldoklott” (R. M. Rilke). A mauzóleumban helyezték örök nyugalomra egy márványszarkofágba, melyen egy fenséges páva és egy hűséges kutya jelképe látható. A sírján ez olvasható: VITA FUMUS - Az élet füst!

(Barczy Gyula)

Kellemes Húsvéti Ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónknak!

Elnökjelölt a vár alatt

Egy nappal Krasznahorka vára leégésének hetedik évfordulója előtt községünkbe látogatott az egyik elnökjelölt, Ing. Mgr. Marian Kotleba, A Mi Szlovákiánk Néppárt elnöke, akit útján Milan Mazurek kísért el. A vár alatti parkolóban intéztek beszédet a gyér létszámú érdeklődő előtt.

Beszédükben mindketten kiemelték, szégyen az államra nézve, hogy ennyi idő alatt sem tudta rendbe hozni a várat, mint az ország egyik legszebb kulturális műemlékét. Hiszen a középkorban voltak várak, melyek a csatákban gyakran leégtek, viszont az akkori emberek rövid idő alatt rendbe tudták azt hozni. Beszédükben nem felejtkeztek el a roma lakosságról sem. Kotleba kiemelte, hogy az állam milliókat költ szociális lakásokra, viszont Krasznahorka várára nincs pénz. Leszögezte, az elnöki palotából elindíthatná, felgyorsíthatná azokat a folyamatokat, amelyeknek már régen befejezettnek kellene lenniük. Mindketten konstatálták, hogy a vár leégése óta a községben visszaesett az idegenforgalom, a magánvállalkozók elvesztették biztos bevételeiket. És ez senkit sem érdekel!

A beszéd végeztével a jelenlévők elénekelték a szlovák himnuszt. (mol)

Emodzsi és a hetes

Március 10-én volt éppen hét éve annak, hogy 2012-ben leégett Krasznahorka vára. E szomorú eseményre emlékezve a Krasznahorkaváraljai Futballklub (azon belül Kún István, Freivolt Daniel, Mészner Matúš) szervezésében aznap este a várdombon egy kivilágított hatalmas, szomorú arcú emodzsi jelent meg, mellette pedig egy hetes szám. A szomorú emodzsi a helyi lakosok elkeseredettségét jelképezte, akik évek óta hiába várják, hogy szeretett váruk újra büszkén, daru nélkül álljon a hegytetőn, a hetes szám pedig a tragédia óta eltelt időt mutatta.

Az idő éppen olyan szomorú volt, mint az emodzsi - zuhogott az eső, fújt a szél, nagyon hűvös volt. Ennek ellenére 60 ember vállalta, hogy a mostoha körül-

mények között is másfél órán keresztül gyertyákkal, lámpákkal, mobiltelefonokkal megformálják ezeket a jelképeket. És ami biztató, nem csak fiatalokat láthattunk közöttük, hanem minden korosztály képviseltette magát, a 7 évestől egészen a 70 évesig.

Mi, Krasznahorkaváraljai község lakosai nagyon szeretnénk már, hogy a vár újra a régi pompájával várja a látogatókat. Éppen ezért igyekszünk minden évben valami módon felhívni a figyelmet a felújítási munkálatok tempójára. A legújabb előrejelzés szerint a vár 2021-ben nyitja meg kapuit a látogatók előtt. Reméljük, hogy ez így is lesz, és nem igazolódna be a helyi futballklub elnökének, Kún Istvánnak a Pátria rádióban elhangzott szavai: „szerintem hét év múlva lesz kész ez a vár”!

Külön köszönet a tűzoltóknak, villanyszerelőknek, valamint a betléri kastély megbízott igazgatónőjének, Mgr. Máté Tímeának. (mol)

Néhány gondolat (egyes) szülőknek ...

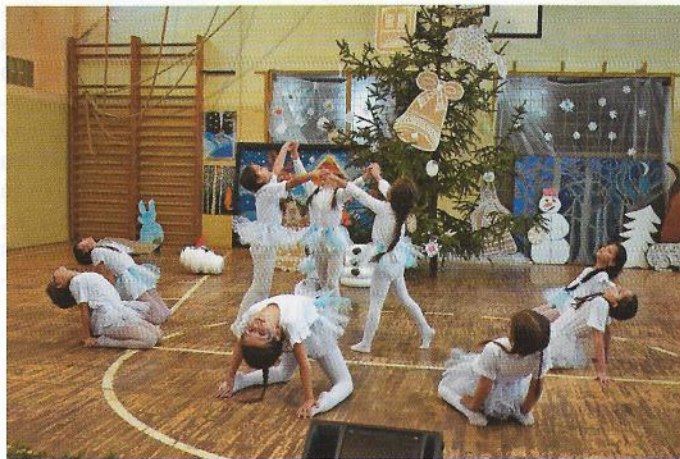
A Krasznahorkaváraljai Szlovák Tannyelvű Alapiskola szeretne megőrizni minden olyan jó dolgot, melyeket az évek során már sikerült elérnie. Ehhez azonban szükséges a szülők együttműködése, megértése, tekintélye. Annak ellenére, hogy nem tartozunk a legtöbb igazolatlan mulasztást produkáló iskolák közé, mégis az iskolakerülés kezd „divattá” válni. Bizonyos esetekben - amennyiben az igazolatlanul mulasztott tanítási órák száma túllépi a 100-at - a rendőrség bűncselekményként tekint a dologra, figyelmezteti a szülőt, sőt a szülő börtönbe is kerülhet. Iskolánkon jelenleg két-három szülőt fenyegeti ez a veszély. A gyerek iskolalátogatása a szülő felelőssége, ezért a szülő részéről szükséges az iskolával való szorosabb együttműködés. Az iskolai rendtartás alapján a szülő köteles időben (legkésőbb két napon belül) igazolni gyereke távolmaradását. Ezt megteheti írásban, de telefonon, esetleg e-mailban is. Ezáltal megelőzhetők a későbbi bonyodalmak, mivel az iskola vezetősége köteles bizonyos hivataloknak rendszeres időközönként információkat nyújtani a tanulók iskolalátogatásával kapcsolatban. A gyermekorvosok, pedagógusok is kötelesek betartani a törvényeket, ezért bízom benne, hogy a fentebb leírtak eljutnak az érintettekhez, és a jövőben csökkenni fog az igazolatlanul mulasztott tanítási órák száma.

Megjött a tavasz, amely jelentősen befolyásolja az iskolakerülést. Szeretnénk, ha egyre kevesebbet kellene foglalkoznunk az igazolatlan mulasztásokkal. (Míkula László, iskolaigazgató)

Lyžiarsky výcvik - Sítanfolyam - Július 2019

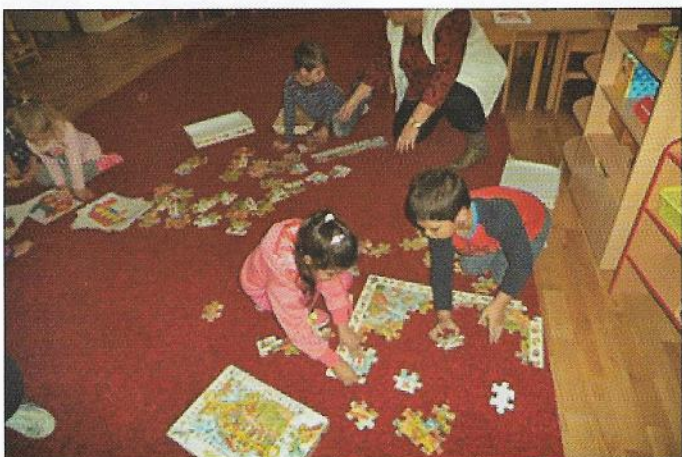

Vianočná akadémia školy - Karácsonyi műsor

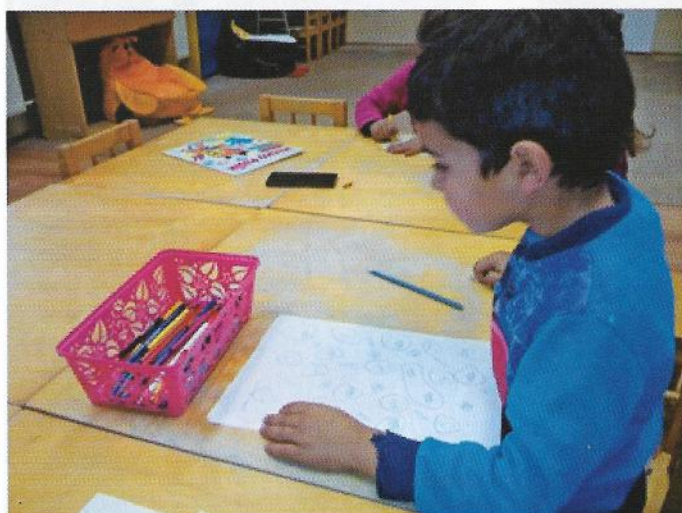

Projekt az óvodában - „Mindenki óvodája”

Szlovákiában a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásában tartós hiányosságok tapasztalhatók. A szakértők, valamint a szülők véleménye az, hogy az oktatás folyamatában gyakran megfigyelhető az egyenlő oktatáshoz való jogokról. Leegyszerűsítve elmondható, hogy az integrált gyermek, tanuló, egy adott tantárgy keretén belül, a fejlettségi szintjének megfelelően egymással együttműködve játszik, tanul és dolgozik. Gyakran a sajátos nevelési igényű gyermek az iskolában csak jelen van, különleges igényeit nem veszik figyelembe, beilleszkedését és tanulását nem segítik adekvát módon. Ezzel szemben az inkluzív -

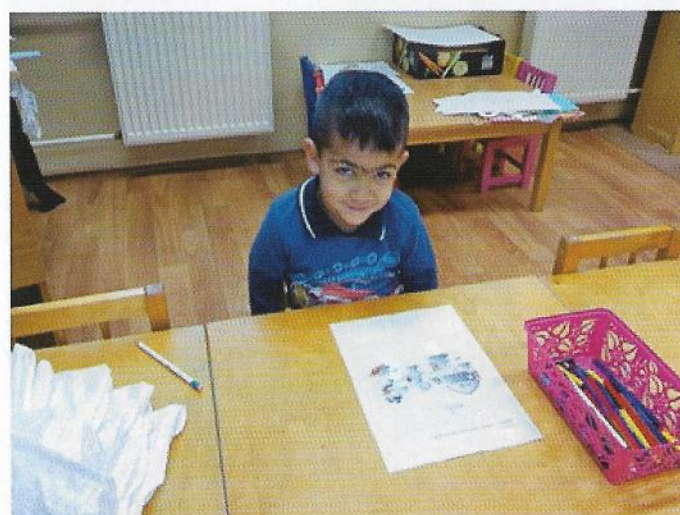
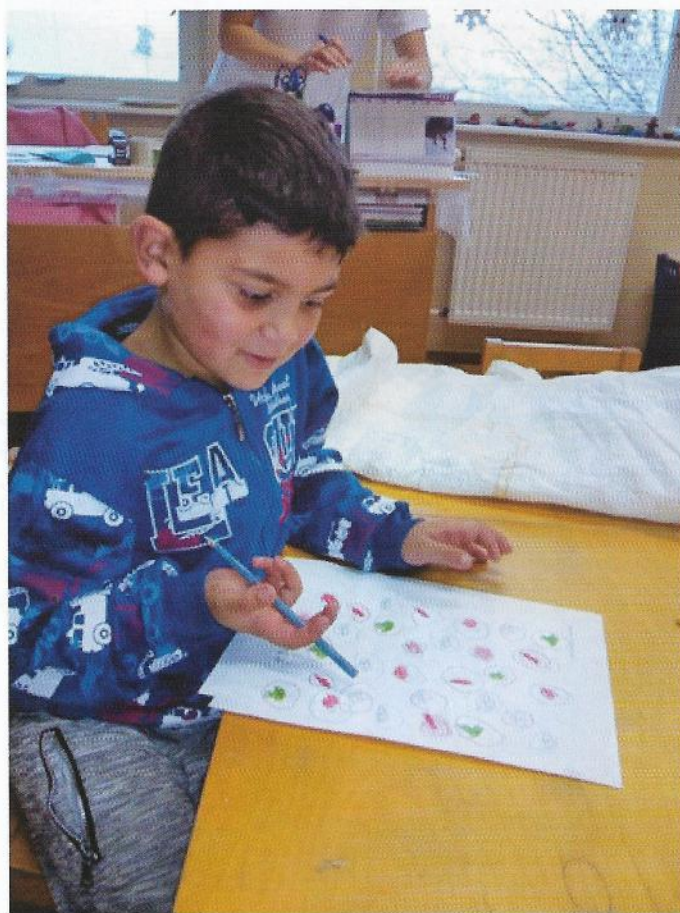
„elfogadó” iskolai oktatás és nevelés az integrált nevelés továbbfejlesztett formája. Az inkluzív nevelés ideája nemcsak természetesnek veszi az emberi sokféleséget, hanem a heterogenitásra erőforrásként tekint, nevelési és oktatási módszereiben felhasználja az ebben rejlő lehetőségeket. Szakít azzal a nézőponttal, hogy léteznek egységes tanulócsoportok. Az inklúzió módszerei olyan feltételek megteremtését célozzák, amelyek akadálymentesen biztosítják minden gyermek részvételét a tanulásban és a közösség tevékenységeiben. Az együttnevelés sikeressége bizalomteli, partneri viszony és információcsere kiépítését igényli az intézményes nevelés szereplői és a szülők között. Az osztályban és az iskolában a gyerekek sokszínűségét természetesnek és normálisnak tartja, segít minden gyermeknek teljesíteni a kitűzött feladatot, és elérni a személyes maximumot társaik természetes csoportjában. E felfogás alapján meg kell teremteni a „mindenki óvodáját”.

Nincs ez másképpen a mi óvodánkban, a krasznahorkaváraljai óvodákban sem. Mi is próbáljuk átformálni gondolkodásunkat, hozzáállásunkat, szakmai tudásunkat a „mindenki óvodája” eszméihez. Az önkormányzat segítségével 2018 októberében,

projekt keretén belül, mi is csatlakoztunk ehhez a felfogáshoz. A projekt a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériumának, valamint a szlovák kormány Roma közössége hivatalának együttműködésével valósulhat meg. A projektnek köszönhetően óvodáinkba két segédpedagógust vettünk fel. Munkájuk hatáskörébe tartozik, hogy segítsék az oktatási - nevelési munka folyamatát, eltávolítsák a nyelvi korlátokat, irányítsák az együttműködést és kommunikációt a család és az iskola között, segítsék más érintett intézmények és az oktatás közös munkáját. Nagyon sajnáljuk, hogy nem tudtunk gyógypedagógust, pszichológust alkalmazni, ami nagyban hozzájárulna a projekt szakmai céljainak eléréséhez, valamint eszméjének speciális beteljesítéséhez.

Mgr. Stupák Ágnes - iskolaigazgató
a projektért felelős munkatárs

Karácsonyi koncert

2018. december 23-ának délutánján, advent negyedik vasárnapján, amikor már a negyedik gyertya is fényt árasztott magából az adventi koszorún, a krasznahorkaváraljai római katolikus templom immár nyolcadik alkalommal adott otthont községünk zenei tehetségeinek. Újra szebbnél szebb dallamok csendültek fel a hideg falak között. De ezek a dallamok nem engedték, hogy fázzunk, hiszen felmelegítették a szíveket. Minden porcikánkat kellemes bizsergés járta át. Öröm volt nézni és hallgatni a fiatalokat, az idősebbeket. Remekül megfértek egymás mellett a magyar, illetve a szlovák dallamok. Mindannyian, akik ott voltunk átéreztük az ünnep - a karácsony üzenetét. Köszönjük. (mol)

Ha farsang, akkor szórakozás!

A Csemadok helyi alapszervezetének köszönhető, hogy már hosszú évek óta álarcosbálban tölthetjük el a farsang egyik szombat estjét. Így volt ez idén is.

Február 23-án újra kedves, vagy éppen ijesztő alakok jelentek meg a frissen felújított kultúrházban. Kicsik és nagyok bújtak mindenféle ötletes álarcok mögé. Sok esetben csak találgattuk, kit is takar valójában. A hivatalos rész, vagyis a maszkák felvonulása után aztán már semmi sem állhatott a jókedv útjába. Kezdetét vette a szórakozás, melyhez a talpalávalót a SoniC együttes szolgáltatta. Tánc közben meg is éheznek az ember! Ezt jól tudták a szervezők is, akiknek köszönhetően finom kocsonyával és virslivel, meg persze fánkkal lehetett pótolni az elvesztett energiát. A szerencsésebbek értékes díjakat is nyerhettek a tombolán.

Ha farsang, akkor szórakozás! Krasznahorkaváralján biztosan! (mol)

171 éve kezdődött a magyar forradalom és szabadságharc

A kultúrház felújítása

Tisztelt Lakosok!

Engedjék meg, hogy ismertessem Önökkel, mit sikerült megvalósítani községünkben az első negyedévben. Mivel idén télen kis mennyiségű hó hullott, és szerencsére a természeti csapások is elmerültek bennünket, elgondolkodtunk, mivel is tölthetnék hasznosan az időt közmunkásaink.

A község tulajdonában lévő épületeket megtekintve egyetértettünk abban, hogy egészségügyi szempontból a legégetőbb a kultúrház nagytermének lefestése lenne. A község szakembereivel való konzultációk után arra a megállapításra jutottunk, hogy a teremben a vakolat állapota sem kielégítő. Ezért egy kicsit igényesebb átépítésbe

vágtuk a fejszénket. A fiúk eltávolították a régi vakolatot, majd a falak új köntöst kaptak. A vakolat elkészülte után a színpad következett - kicsiszolták és lelakkozták a parkettát. Majd ki lett cserélve a világítás és az új vakolat is lefestésre került. Végül a színpad harminc éves függönyét egy új váltotta fel, amivel felkerült az i-re a pont.

Mivel a fiúk egészen belelendültek, ezért további elfoglaltságok után néztünk. Következett az illemhely mennyezetének tatarozása, kicsiszolták és lelakkozták a klubhelyiség parkettáját, lefestették a könyvtár, a konyha, a klub, az illemhely falait. Ezekkel a munkákkal március első felében végeztek.

Az interneten különféle hipotézisek,

félígazságok, valótlan állítások láttak napvilágot azzal kapcsolatban, hogy amíg nincs elfogadva az új költségvetés, addig a községben semmiféle beruházások nem valósulhatnak meg. Ez így nem igaz, mivel az önkormányzat minden hónapban kimerítheti az előző évben elfogadott költségvetés 1/12 részét. A község további beruházásairól a következő számban olvashatnak.

Egyébként jó tudni, hogy a kiadások 60-70 %-át megtakarítjuk, ha a beruházásokat önerőből végezzük, nem pedig külső vállalat által.

Végezetül engedjék meg, hogy köszönetet mondjak mindazoknak, akik részt vettek a kultúrház és a hozzá tartozó helyiségek felújításában. (Bollo Péter)

Polgármester-kupa

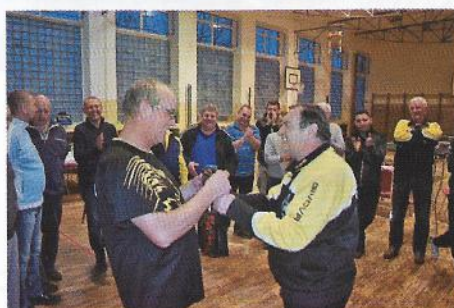
Idén egy kicsit megkésve került sor a Polgármester-kupa asztalitenisz bajnokság 2. évfolyamára. A fő szervezők Skokan Gábor, Bodnár Imre és Magyar Pál voltak.

A versenyen négy csapat vett részt: Honce (Kisgencs), Szilice, a magyarországi Dédestapolcsány és a krasznahorkaváraljai STK-Sokol. A versenyzőket Kún István képviselő üdvözlötte.

A játékosok két csoportra osztva egyéniben versenyeztek. A hangulat kitűnő volt. Aki megéhezett, a községi hivatal és az STK-Sokol által bebiztosított hidegtálakból és finom gyűlésből meríthetett erőt.

A pingpongasztaloknál kemény csaták zajlottak le, kisebb-nagyobb sikerekkel. A harmadik helyen magyarországi játékos végzett, a második helyezés Szilice legjobbját illette. A dobogó legfelső fokára a hazai Lukás Gaži léphetett, akire méltán büszkék lehetünk.

Köszönjük Krasznahorkaváralja Községi Hivatalának, hogy ilyen formában is képviselhetjük községünket. (Skokan Brigitta)

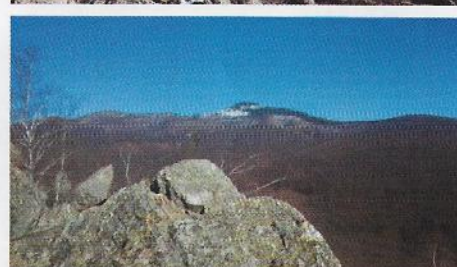
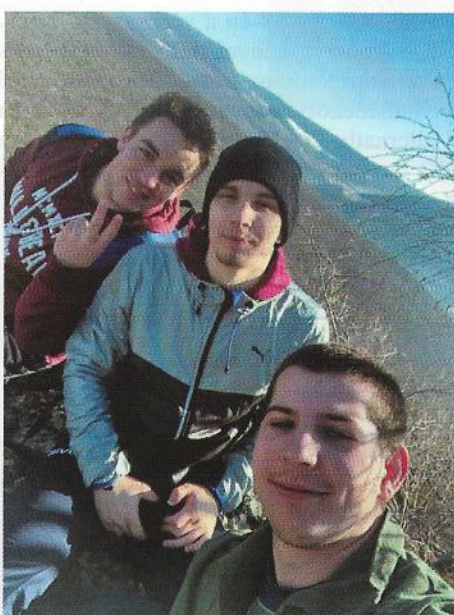
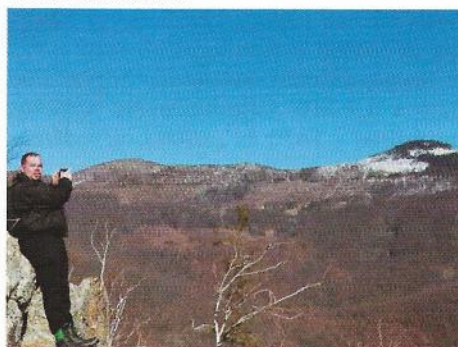

Újra Valentin-napi túra

2019. február 16-án gyönyörű reggel köszöntötte Krasznahorkaváralját. Pompás, túrázni való idő. Így a VII. Valentin-napi túra résztvevői - kb. 160 ember - vidáman vágtak neki a már megszokott útnak. Kicsik és nagyok fürgén szedték a lábukat az égig érő fák között. A hangulat remek volt, s ilyenkor az ember szinte észre sem veszi az idő múlását, a megtett kilométerek számát. Hípp-hopp, és már a célnál is van! A célnál, ahol forró tea várta a túrázókat.

A visszaút talán hosszabbnak tűnt, de ezt elfeledtette a kultúrházban felszolgált, Sztahon Iván által készített finom babgulyás. A szerencsésebbek a tomboladíjak egyikével térhettek haza. Ezúton is köszönet a szponzoroknak.

A túra, mint minden alkalommal, idén is Krasznahorkaváralja község és a Sport és Idegenforgalmi Bizottság támogatásával valósult meg. (mol)

Téli felkészülés

A téli felkészülést a január első hétvégéjén megrendezett poszálói újrési túra előzte meg, majd folytatódott január második hétvégéjén a Garbaš kupával. A téli felkészülés hivatalos kezdete január 25. A heti négy órás edzés a helyi tornateremben, a műfüves sportpályán, valamint a közeli terepen zajlik. Az edzéseket a Peter Džadžár és Andrej Vaško páros vezeti. Erőnlétjavítóként részt vettünk február 16-án a Valentin-napi túrán a Csipketetőre, majd február 23-án és 24-én két felkészülési mérkőzést játszott a csapat. Az elsőn néha fejtellenül játszottunk, kerestük magunkat a pályán, sok volt a pontatlan átadás, szoktattuk magunkat a nagypályához. Első nekifutásnak megfelelt egy járási bajnokságban játszó ellenfél is.

Torna - Krasznahorkaváralja 4:6 (2:3), G: Almási 4, Rencsok, Smrek
Összeállítás: Kún - Benedik, Oravec, Erdőfalvi, Lükő, Revúcky, Seman, Vaško, Vozár, Rencsok, Almási. Csere: Žiga, Kiss, Smrek, Galajda, Kovács.

Második meccsünket egy negyedosztályú ellenféllel játszottuk, aki kiiskolázott bennünket.

Tornalja - Krasznahorkaváralja 3:1 (3:0), G: - Smrek.

Összeállítás: Džadžár - Oravec, Kún, Erdőfalvi, Kiss, Benedik, Revúcky, Vaško, Seman, Beke, Mészner. Csere: Smrek, Galajda, Vozár.

Március 1. és 3. között újra egy erőnléti edzésen vettünk részt Imrikfalván (Dedinky), ahol csapatunkat az edző és 17 játékos képviselte. Közben túráztunk a Geravy fennsíkron. (Krasznahorkaváraljai FK)

A 2018-as év volt a legmelegebb

A Szlovák Hidrometeorológiai Intézet (SHMÚ) szerint a 2018-as év volt a legmelegebb, amit néhány szlovákiai mérőállomás működésének történetében mértek. A tavalyi év azzal is kitűnt, hogy az eddigi legtöbb meteorológiai és klimatológiai állomáson mértek 12 Celsius-fokos vagy ennél is magasabb évi átlaghőmérsékletet.

Zsigárdon (Žihárec) az évi középhőmérséklet a szlovákiai meteorológiai mérések történetében először érte el a 13 Celsius-fokot.

„Azokon az állomásokon, ahol 2018-ban megdőlt az eddigi legmelegebb év rekordja, az új rekordérték 0,1-0,4 Celsius-fokkal volt magasabb az előző rekordnál (a legtöbb mérőállomáson 2014 volt az eddigi legmelegebb év, néhány helyen 2013 vagy 2015)” - részletezte a SHMÚ elemzése.

A Pozsony-Koliba, Pozsony-repülőtér, valamint a bösi és a selmecbányai állomásokon volt a legnagyobb az eltérés az új és az előző rekordérték között (0,4 fok). (parameter.sk)

Fotó: TASR

„Várat akarunk, és nem szemétegetőt!”

Leállították pénteken délután a Pozsonyt Kassával összekötő E571-es főút forgalmát Szoroskőnél annak a szemétegetőnek az ellenzői, amelyet Krasznahorkaváralja és Várhosszúrét között akar megépíteni a Hôrka Power Kft.

Több száz tüntető gyűlt össze 2019. március 22-én délután a szoroskői hágó előtt, az E571-es főút és a Barkai-völgyet Hárskúttal, Várhosszúréttel és Jólésszel összekötő út kereszteződésénél a „Chceme Gemer bez spalovne!” (Szemétegető nélküli Gömört akarunk!) elnevezésű petíció kezdeményezőinek felhívására, hogy tiltakozzanak a Hôrka Power Kft. terve ellen. A cég egy szemétegető villanyerőművet akar építeni a Szlovák-karszt Nemzeti Park természetvédelmi területét alkotó Szilicei-fennsík északi lábánál, a Krasznahorkaváralja, Várhosszúrét és Hárskút községek közötti határban.

A tervet és annak lehetséges környezeti hatásait március 19-én a várhosszúréti művelődési házban viharos körülmények között ismertette a beruházó megbízásából Juraj Musil, a besztercebányai INECO Kft. képviselője. A projekt évente legalább 8600 tonna hulladék elégetésével számol a Szlovák-karszt Nemzeti Parkhoz tartozó Szilicei-fennsík és Szepes-Gömöri-érchegység hegyci által körülvett völgyben. A napi négy teherautónyi hulladékot Zsolnárról hordaná az üzemeltető a 0,9 MW teljesítményűre tervezett hulladékegetőbe, mert a szaknyelven „szilárd alternatív tüzelőanyag” (tuhé alternatívne palivo - TAP) és „szilárd másodlagos tüzelőanyag” (tuhé druhotné palivo - TDP) nevezett szemétnak tanúsítvánnyal kell rendelkeznie ahhoz, hogy meg lehessen semmisíteni a nagy tiltakozást kiváltó, s még egyelőre csak papíron létező létesítményben. Az érintett vidéken - Barkai-völgy, Rozsnyói-medence - viszont a Brantner vállalat végzi a hulladékszedést és elhelyezést, amelynek semmi köze sincs a Hôrka Power Kft.-hez és a Zsolnárról a térségbe „importálandó” szeméthez. (bumm.sk)

